

Büyük Ustaya,

Bir başlık gördüm TIYATROLAR IŞIĞININ USTASINI KAYBETTİ yazıyordu
Hayır tiyatrolar ışığın ustasını kaybetmedi.

Ustaların ustası, Türk tiyatro tarihinin birinci kuşak Işık Ustası, çok değerli abimiz, geride kendisini aratmayacak bir çok ustalar bırakarak aramızdan ayrıldı.

Büyük ustaya bu yazıyı yazarken, yakın zamanda kaybettiğimiz ikinci kuşak ustalarımızdan Fahrettin Özen abiyi ve bizim dönemimizin değerli ustası, hocası Seyhun Ayaş'ı kaybetmenin burukluğunu yaşadım. Ayrıca sizleri Tevfik, Selahattin, Selim, Ramazan, Sıtkı, Savaş ve aramızdan ayrılan diğer ışık ustalarımız sizleri de unutmadık, rahmetle anıyoruz.

Bize ışıkçılığı sevdiren, yaptığı her çalışmasında mesleğin inceliklerini gösteren, bilgisiyle, duruşuyla, otoritesiyle, yaklaşımıyla, esprileriyle bizi motive ederek öğreten, gerektiğinde bize ağabeylik, babalık yapan bir büyük ustaydı.

İstanbul Devlet Tiyatrosunda 1978/1994 yılları arasında yaklaşık 18 oyunun ışık tasarımını gerçekleştirdi. Bu oyunların büyük bölümü Akın Büyük Salonda, Taksim Sahnesinde ve Oda Tiyatrosunda sahnelenen oyunlardı.

Bu oyunlar sırasıyla "Truva Savaşı Olmayacak", "İki Efendinin Uşağı", "Gılgamesh", "İstanbul Efendisi", "Limon", "Amadeus", "Lysistrata", "Düşüş", "Ah Şu Gençler", "Toprağı Bol Olsun", "Gergedan", "Söz Veriyorum", "Tohum Ve Toprak", "Yedi Kocalı Hüzmüz", "Üç Kuruşluk Opera", "Damdaki Kemancı", "Cadı Kazanı" ve "IV. Murat" oyunlarıydı.

Taksim Sahnesinde Zeliha Berksoy'un "Marlene" oyununun ışık tasarım çalışmalarını yapıyordum. Bizi ziyarete gelen Nuri abimizle fuayedeki sohbet sırasında Zeliha hanıma, "bu çocuğa dikkat et buna elverdim" dedi. Ben o anda kıpkırmızı oldum. Bu yaklaşımı, övgüyü hiç beklemiyordum. Ben ustanın İstanbul'da tasarımını yaptığı oyunların büyük bölümünde ya operatör yada ışık asistanı olarak çalışma fırsatı buldum. Bu elverme hikayesi ustanın bana olan güveninden ve sevgisinden kaynaklanıyordu tabii ki. Böyle bir onursal desteği hayatım boyunca unutmam mümkün değil.

Ustayı İstanbul'daki hiçbir çalışmasında yönetmen, oyuncular, tasarımcılar ve diğer teknik elemanların içerisinde ışıkçıları azarladığını, onlara sesini yükselttiğini görmedim. Işık ayarı yaptırırken veya ışık tasarım çalışması yaparken çok sinirlendiğinde "tüm ışıkçılar derhal ışık odasına çıksın" derdi. Bize ışık odasında nasihat ve tabii ki fırça çekerti.

Sanıyorum 1984’de Taksim Sahnesinde “Amadeus” oyununun son genel provasında, fotoğrafçı sahneye çıkıp resim çekerken çok sinirlendi ve kulaklığı çıkartıp yere fırlattı. Prova bir anda durdu ve usta sahneye doğru “bu son prova dö general, fotoğrafçının sahneye çıkmasına ve oyuncuların dikkatini dağıtmasına nasıl izin verirsiniz” diye bağırdı ve salonu terk etti. Dönemin İstanbul Devlet Tiyatrosu müdürü Can Gürzap peşinden giderek ustayı sakinleştirdi ve prova devam etti.

Nuri abi tiyatro genel kurallarını harfiyen uygulardı. Tiyatronun bir disiplin işi olduğunu ve çalışan herkesin bu kurallara uyması gerektiğini söylerdi.

Değerli ustamız yaptığı ışık tasarımlarıyla bir çok ödül kazandı. Emekli olmasına rağmen mesleki alandaki çalışmalarını bırakmadı 2004 yılına kadar yaklaşık on yıl Bilkent Üniversitesi Sahne Sanatları Tiyatro Bölümünde Işık dersleri verdi.

Türk tiyatrosundan bir büyük yıldız daha kaydı.
Işığın bol olsun ustam.

04/02/2009
Yakup ÇARTIK